

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/210/2018
Identifikačné číslo spisu: 6717205076
Dátum vydania rozhodnutia: 19.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6717205076.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu U. I., bývajúceho vo K., Š. X, zastúpeného JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom so sídlom vo Zvolene, Námestie SNP 41, proti žalovanému Lunterov ranč, n. o., so sídlom vo Zvolene, Cesta na Kráľovej 3163/46, IČO: 50 060 830, zastúpenému Mgr. Iankom Troiakom, advokátom so sídlom vo Zvolene, Dukelských hrdinov 34, o zaplatenie 1 394,34 eur, ktorý spor bol vedený na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 18 C 8/2017, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. júna 2018 sp. zn. 15 Co 105/2018, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. júna 2018 sp.zn. 15 Co 105/2018 z r u š u j e a v e c mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej iba „odvolací súd“) uznesením z 13. júna 2018 sp. zn. 15 Co 105/2018 odmietol odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen (ďalej iba „súd prvej inštancie“) z 18. júla 2017 č.k. 18 C 8/2017-38, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 394,34 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť mu trovy konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd odmietol odvolanie podľa § 386 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“) majúc za to, že bolo podané oneskorene. Na odôvodnenie tohto svojho záveru, okrem citácie zákonných ustanovení o počítaní lehôt, uviedol: «Rozsudok okresného súdu bol žalovanému doručený dňa 04.08.2017, tak ako to vyplýva z poštovej doručenky (č.l. 41, č.l. 99-100)», resp. «Prvým dňom na podanie odvolania proti rozsudku okresného súdu bol deň nasledujúci po dni, keď bol rozsudok žalovanému doručený, t.j. deň 05.08.2017. Posledným dňom 15 dňovej lehoty, v ktorej bolo možné odvolanie podať, bol deň 21.08.2017. Žalovaný podal odvolanie až dňa 18.09.2017, teda odvolanie podal oneskorene.»

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu žalovaný podal dovolanie. Prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku žalovaný vyvodzuje z ustanovenia 420 písm. f/ CSP. Vádu v procesnom postupe odvolacieho súdu vidí žalovaný v tom, že odvolací súd odmietol jeho odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie nesprávne, pretože pre také rozhodnutie tu neboli procesné podmienky, resp. že v procese získavania podkladov pre posúdenie otázky, či odvolanie bolo podané včas, mu nebolo

umožnené, aby sa oboznámil so zisteniami súdu a prípadne sa k nim vyjadril a navrhol vykonanie dôkazov, ktoré by preukázali, že vyjadrenia pošty a jej doručovateľa k otázkam súdu, kto a kedy prevzal rozsudok súdu prvej inštancie, nie sú pravdivé. Tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie 4. augusta 2017 prevzal X. G., ktorý ale nebol oprávnený na preberanie zásielok adresovaných žalovanému, a preto zásielku 7. augusta 2017 aj vrátil súdu. Lehota na odvolanie preto nezačala plynúť 5. augusta 2017, ako nesprávne ustálil odvolací súd, ale až deň po tom, ako rozsudok prevzala Y. G., štatutárny orgán, riaditeľ žalovaného. Navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalobca navrhol dovolanie žalovaného zamietnuť, pretože nie je dôvodné.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP) a na to oprávnenou osobou (§ 424 CSP), riadne zastúpenou (§ 429 ods. 1 CSP), skúmajúc najprv splnenie podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a vzhľadom na opodstatnenosť uplatneného dovolacieho dôvodu zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z tzv. zmätočnosťných vád uvedených v tomto ustanovení, znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

5. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť (a zároveň dôvodnosť) dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva.

7. V zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) jednou zo všeobecných záruk spravodlivého prejednávania vecí pred súdom je zásada rovnosti strán sporu a „rovnosti zbraní“. V procesnoprávnej rovine predstavuje princíp rovnosti sporových strán základný postulát, podľa ktorého žiadna zo strán nemá vo vzťahu k protistrane iné než rovnocenné postavenie. Z tohto aspektu sa prejavuje princíp rovnosti sporových strán podľa čl. 6 Civilného sporového poriadku ako tzv. rovnosť zbraní judikovaná Európskym súdom pre ľudské práva (k tomu pozri Števeček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha, C. H. Beck, 2016, s. 44-45).

8. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je - okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) - aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (podobne napr. III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (napr. IV. ÚS 42/09, IV. ÚS 147/04).

9. Dovolací súd tiež pripomína, že aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v súvislosti s rovnosťou účastníkov konania používa pojem „rovnosť zbraní“, podľa svojej konštantnej judikatúry vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predložiť svoju záležitosť a príslušnú

argumentáciu za rovnakých podmienok (napr. v prípade Beer proti Rakúsku 2004, Baumann proti Rakúsku 2001, Dombo Beheer B. V. proti Holandsku 1993, Ankerl proti Švajčiarsku 1996, Komanický proti Slovensku 2002).

10. Koncept spravodlivého súdneho konania teda v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého procesné strany musia dostať príležitosť predložiť nielen všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale aj zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa pred ním. Požiadavka, aby procesné strany v konaní mali možnosť dozvedieť sa a vyjadriť sa k všetkým zhromaždeným dôkazom alebo k stanoviskám pripojeným v spise, sa aplikuje aj na odvolacie konanie, vrátane jeho fázy predchádzajúcej posudzovaniu splnenia podmienok konania o odvolaní, vrátane posudzovania otázky včasnosti podania tohto opravného prostriedku, pretože obsahom základného práva na súdnu je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o tom, či odvolanie bolo či nebolo včas podané.

11. V okolnostiach prípadu bolo teda úlohou dovolacieho súdu posúdiť, či procesným postupom odvolacieho súdu pri rozhodovaní o odvolaní nebolo žalovanému znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dospel k záveru, že žalovaný dôvodne vytýka odvolaciemu súdu existenciu tejto procesnej vady.

12. Súd prvej inštancie listom zo 7. decembra 2017, doručeným 12. decembra 2017, preložil vec odvolaciemu súdu na prejednanie odvolania žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie žalovaného z 18. júla 2017 č.k. 18 C 8/2017-38 s tým, že «konajúca sudkyňa je toho názoru, že na základe obsahu doručky k č.l. 30 (podpísané ako „majiteľ“, vyjadrenia pošty č.l. 49 o tom, že súdna zásielka bola doručená oprávnenej osobe - riaditeľovi, obsahu doručky č.l. 41 (podpísané ako „majiteľ“), je zrejmé, že osoba X. G. (č.l. 43) bežne preberá zásielky určené žalovanému ako oprávnená osoba, na základe čoho sudkyňa považuje zásielku za riadne doručenú s poukazom na § 16 OBZ (podľa § 16 OBZ, podnikateľa zaväzuje aj konanie inej osoby v jeho prevádzkarni, ak nemohla tretia osoba vedieť, že konajúca osoba na to nie je oprávnená). Preto možno doručenie rozsudku pre zmeškanie dňa 4.8.2017 (č.l. 41) považovať za riadne doručenie. Lehota na podanie odvolania uplynula dňom 21.8.2017. Vzhľadom na uvedené sudkyňa považuje podané odvolanie zo dňa 14.9.2017 za oneskorené. Odvolanie bolo doručované faxom dňa 18.09.2017, čo nemožno považovať za doručenie podania podľa § 125 ods. 1 CSP. Odvolanie bolo podané tiež elektronicky s autorizáciou dňa 18.9.2017 v súlade s ust. § 125 ods. 1, 2 CSP. Následne došlo k doručeniu odvolania aj v listinnej podobe dňa 19.9.2017 (č.l. 79).»

13. Odvolací súd listom zo 17. januára 2018 vrátil vec súdu prvej inštancie bez rozhodnutia o odvolaní s tým, že bola predčasne predložená «nakoľko pred rozhodnutím o odvolaní žalovaného je potrebné jednoznačne zistiť, kto za žalovaného prevzal rozsudok okresného súdu (č.l. 41) vzhľadom na tom, že X. G. (č.l. 43) vrátil súdu späť zásielku s tým, že bola prevzatá ním ako neoprávnenou osobou, pretože na preberanie zásielok a konanie v mene žalovaného je oprávnená len Y. G.. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť odvolací súd je toho názoru, že je potrebné urobiť dopyt na príslušnú poštu za účelom zistenia, kto prevzal za žalovaného zásielku - rozsudok okresného súdu (č.l. 41) dňa 04.08.2017. V prípade, že zásielku prevzal X. G., je potrebné zistiť, či menovaný mal udelené plnomocenstvo, poprípade preukaz splnomocnenca na preberanie zásielok so službou „do vlastných rúk“ (§ 106, § 109 CSP). V prípade, že sa okresnému súdu nepodarí zistiť uvedenú skutočnosť prostredníctvom dopytu na poštu, je potrebné aby okresný súd vypočul na uvedené skutočnosti poštárku, ktorá doručovala predmetnú písomnosť, s tým nech sa vyjadrí komu doručovala rozsudok okresného súdu, a v prípade, že sa zistí, že rozsudok bol doručený X.E. G., či mala z jeho strany predložené splnomocnenie na preberanie zásielok so službou „do vlastných rúk“ v mene žalovaného. V prípade potreby okresný súd zváži aj vypočutie Y. G. - štatutárny orgán žalovaného, na otázku, na základe čoho preberá X. G. v mene žalovaného zásielku do vlastných rúk (č.l. 30, 41). Až po vykonaní vyššie uvedených úkonov okresný súd zváži opätovné predloženie spisu odvolaciemu súdu vzhľadom na zistené skutočnosti popr. využitie postupu podľa § 277 CSP.»

14. Súd prvej inštancie potom listom z 29. januára 2018 vyzval doručovateľa Slovenskú poštu (o.i.), aby

mu oznámila, komu boli odovzdané zásielky obsahujúce uznesenie zo 4. apríla 2017 č.k. 18 C 8/2017-29 (výzva žalovaného podľa § 167 ods. 2 CSP) a rozsudok (pre zmeškanie žalovaného) z 18. júla 2017 č.k. 18 C 8/2017-38. Na základe výzvy pošta listom z 28. marca 2018 oznámila súdu, že zásielku doručenu 4. augusta 2017 (rozsudok pre zmeškanie žalovaného, poznámka dovolacieho súdu) «prevzal oprávnený prijímateľ - riaditeľ - Y. G.» a zásielku, ktorá bola doručená 10. apríla 2017 «prevzal neoprávnený prijímateľ - pán X. G.» (č.l. 99 spisu). K správe pošty je pripojené vyjadrenie poštového doručovateľa, že « dňa 10.4.2017 som zásielku pre Lunterov ranč doručil pánovi G. v domnení, že je oprávnenou osobou na prevzatie zásielky. Identifikácia nebola vykonaná z dôvodu, že pán G. je konateľom a je mi osobne známy. Neskôr som sa dozvedel, že nie je majiteľom Lunterovho ranča, ale jeho manželka. Nakoľko mi túto skutočnosť zatajil pri preberaní zásielky, následnú zásielku prevzala pani G. Y., štatutárny orgán Lunterovho ranča» (č.l. 100 spisu).

15. Na základe opätovne výzvy súdu prvej inštancie zo 4. apríla 2018 adresovanej pošte na oznámenie, komu «jednoznačne» bola odovzdaná zásielka obsahujúca rozsudok pre zmeškanie žalovaného a odstránenie rozporov medzi tvrdeniami v jej skoršej správe a tvrdeniami X. G. o tom, kto predmetnú zásielku prevzal, pošta listom z 30. apríla 2018 oznámila súdu, že zásielku, «ktorá bola odovzdaná 4. augusta 2017, prevzal oprávnený prijímateľ - riaditeľ - Y. G.» (č.l. 103 spisu). K správe pošta pripojila aj fotokópiu doručovacej knihy, podľa ktorej zásielku UC160305224SK dňa 4. augusta 2017 prevzal «majiteľ» (nad dátumom prevzatia zásielky je uvedené «HC727 700» a nečitateľný podpis, - č.l. 105 spisu).

16. V spise súdu prvej inštancie sú za týmito správami založené ďalšie listiny, ako «odpoveď ma lustráciu v SP» (č.l. 107 spisu), «odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov» (č.l. 109 až 111 spisu) a výpis z agendy občianskych preukazov (č.l. 112 spisu).

17. Listom zo 14. mája 2018, doručeným 17. mája 2018, súd prvej inštancie vec opätovne preložil odvolaciemu súdu s tým, že «Na základe pokynu bolo vykonané šetrenie na pošte ohľadne osoby, ktorá preberala zásielky za žalovaného. Podľa vyjadrenia pošty (č.l. 99, 103) bola súdna zásielka so žalobou a uznesením súdu (výzva na vyjadrenie k žalobe) doručená dňa 10.4.2017 do rúk p. X. G.. Súdna zásielka s Rozsudkom súdu bola doručená dňa 04.08.2017 do vlastných rúk štatutárovi Y. G.. K tomu je pripojené písomné vyjadrenie doručovateľa s rovnakým obsahom (č.l. 100) a kópia dodávacej knihy (č.l. 105). Z uvedeného zrejme, že rozsudok súdu dňa 04.08.2017 prevzala oprávnená osoba a lehota na podanie odvolania uplynula dňom 21.08.2017 (pondelok). Odvolanie žalovaného bolo tun. súdu zaslané faxom a e-mailom so ZEP dňa 18.9.2017, doplnené v listinnej podobe dňa 19.9.2017. Odvolanie na základe uvedených zistení bolo podané oneskorene.»

18. Zo spisu súdu prvej inštancie ale nevyplýva, že by žalovaný mal možnosť vyjadriť sa k súdom prvej inštancie zisteným informáciám uvedeným vyššie, a prípade navrhnúť dôkazy na ich vyvrátenie alebo aspoň spochybnenie a vyjadriť sa aj k ich právnej relevantnosti vo vzťahu k včasnosti podania odvolania.

19. Podľa dovolacieho súdu tento nesprávny postup súdu nemôže byť na ujmu práv žalovaného. Ak odvolací súd odmietol jeho odvolanie, hoci mu nebolo umožnené, aby reálne využil svoje procesné právo reagovať na zistenie súdu prvej inštancie a prípadne predložiť svoje argumenty, išlo o postup súdu, ktorým nebola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov žalovaného, a teda rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní, ktorému nepredchádzal zákonný postup (tzv. fair process).

20. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Dovolací súd v súlade s týmito ustanoveniami napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

21. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej

inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

22. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.